

คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงินไตรมาส 1 ปี 2552 สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552

ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

1. ผลการดำเนินงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (บริษัทฯ)

ในไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 (1 มกราคม - 31 มีนาคม 2552) การเดินทางเข้า-ออกประเทศไทยลดลงเนื่องจากผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศโดยเฉพาะในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ประกอบกับเศรษฐกิจชะลอตัวทั่วโลก บริษัทฯ จึงได้ปรับลดเที่ยวบิน และหยุดทำการบินในเส้นทางโจฮันเนสเบิร์กในเดือน ม.ค.52 ให้สอดคล้องกับสถานะตลาด รวมทั้งหยุดบินไปนิวยอร์กตั้งแต่เดือน ก.ค.51 เป็นต้นมาเป็นผลให้ปริมาณการผลิตผู้โดยสารซึ่งคิดเป็นที่นั่งต่อกิโลเมตร (Available Seat-Kilometer : ASK) ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 14.9 โดยมีปริมาณการขนส่งผู้โดยสารซึ่งคิดเป็นคนต่อกิโลเมตร (Revenue Passenger-Kilometer : RPK) ลดลงร้อยละ 20.3 อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor) เท่ากับร้อยละ 76.4 ลดลงจากปีก่อนซึ่งเท่ากับร้อยละ 81.6 ส่วนอัตราส่วนการบรรทุกรวม (Load Factor) เท่ากับร้อยละ 65.3 ต่ำกว่าปีก่อนซึ่งเท่ากับร้อยละ 72 โดยมีรายได้ค่าโดยสารรวมเฉลี่ยต่อหน่วย 2.59 บาทต่อคน-กิโลเมตร ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.8 และรายได้ค่าระวางขนส่งสินค้ารวมเฉลี่ยต่อหน่วย 8.77 บาทต่อตัน-กิโลเมตร ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.1 สาเหตุหลักเนื่องจากการแข่งขันด้านราคารุนแรงขึ้น

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ย้ายเที่ยวบินเส้นทางบินภายในประเทศที่ให้บริการที่ท่าอากาศยานดอนเมืองทั้งหมดไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2552 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาเครือข่ายเส้นทางบินของบริษัทฯ และเพื่อให้ผู้โดยสารได้รับความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นในการต่อเที่ยวบินต่างประเทศและภายในประเทศ

ในไตรมาส 1 บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 41,270 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 14,581 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.1 โดยมีรายได้จากการขายและการให้บริการ 40,683 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 14,162 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.8 ส่วนค่าใช้จ่ายไม่รวมกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีจำนวน 36,365 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 14,144 ล้านบาท หรือร้อยละ 28 สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคาน้ำมันเครื่องบินโดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 45.2 ปริมาณการผลิตลดลง และผลจากการควบคุมและบริหารจัดการค่าใช้จ่ายเพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องมาจากปีก่อน นอกจากนี้ยังมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการปรับยอดหนี้สินสกุลเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด เป็นเงินบาทจำนวน 4,609 ล้านบาท ในขณะที่ปีก่อนขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 663 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทฯ มีกำไรก่อนภาษีเงินได้ 8,064 ล้านบาท สูงกว่างวดเดียวกันของปีก่อน 4,807 ล้านบาทหรือร้อยละ 147.6 โดยมีกำไรสุทธิ 7,869 ล้านบาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้น 4.63 บาท สูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีกำไรสุทธิ 2,216 ล้านบาทหรือกำไรต่อหุ้น 1.30 บาท และมี EBITDA เท่ากับ 9,512 ล้านบาท

สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญสำหรับไตรมาส 1 ปีบัญชี 2552 เปรียบเทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.		เพิ่ม (ลด)	
	2552	2551	ล้านบาท	%
รายได้รวม	41,270	55,851	(14,581)	(26.1)
กำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	4,609	(663)	5,272	
กำไรก่อนภาษีเงินได้	8,064	3,257	4,807	147.6
กำไรสุทธิ	7,869	2,216	5,653	255.1
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	4.63	1.30	3.33	
EBITDA	9,512	9,334	178	1.9

รายได้

ไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 41,270 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 14,581 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.1 โดยสรุปดังนี้

รายได้จากการขายและการให้บริการ บริษัทฯ มีรายได้จากการขายและการให้บริการรวม 40,683 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 14,162 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.8 ประกอบด้วย

รายได้จากกิจการขนส่ง บริษัทฯ มีรายได้จากกิจการขนส่ง 38,557 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนจำนวน 13,894 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.5 เนื่องจาก

- รายได้ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน รวมทั้งสิ้น 34,665 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 10,975 ล้านบาท หรือร้อยละ 24 สาเหตุสำคัญเนื่องจากปริมาณการขนส่งผู้โดยสารลดลง ประกอบกับรายได้เฉลี่ยต่อหน่วยต่ำกว่าปีก่อน

- รายได้ค่าระวางขนส่งสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 3,892 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 2,919 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.9 เนื่องจากปริมาณการขนส่งสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ลดลง และรายได้เฉลี่ยต่อหน่วยลดลงจากปีก่อนมาก

รายได้จากกิจการอื่น ส่วนใหญ่ประกอบด้วยรายได้จากหน่วยธุรกิจย่อย ซึ่งได้แก่ การซ่อมบำรุงเครื่องบิน การบริการสินค้า การบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การบริการผู้โดยสารภาคพื้น ภัตตาคารและครัวการบิน รายได้จากค่าเช่าและค่าซ่อมเครื่องบินของนกแอร์ และรายได้ของบริษัท ไทย-อะมาติอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด มีจำนวนรวม 2,126 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 268 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.2

ดอกเบี้ยรับ มีจำนวน 74 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 129 ล้านบาท หรือร้อยละ 63.5 เนื่องจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

รายได้อื่น มีจำนวน 513 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 290 ล้านบาท หรือร้อยละ 36.1 สาเหตุหลักเนื่องจากในไตรมาสนี้มีกำไรจากการขายเครื่องบินต่ออะไหล่ 220 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนซึ่งมีกำไรจากการขายเครื่องบิน A300-600 2 ลำ 370 ล้านบาท และรายได้จากภาษีสนามบินที่เรียกเก็บจากผู้โดยสารแต่สายการบินอื่นหรือประเทศที่บริษัทฯ ขนส่งผู้โดยสารไปไม่ได้เรียกเก็บเงินมาเกินกว่า 3 ปี ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ค่าใช้จ่าย

ไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 31,756 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 19,416 ล้านบาท หรือร้อยละ 37.9 ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายซึ่งไม่รวมกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 36,365 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 14,144 ล้านบาท หรือร้อยละ 28

สรุปค่าใช้จ่ายที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่

- ค่าน้ำมันเครื่องบิน 10,936 ล้านบาทรวมค่าชดเชยการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน 1,300 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 8,627 ล้านบาท หรือร้อยละ 44.1 สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคาน้ำมันโดยเฉลี่ยต่ำกว่างวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 45.2 และมีปริมาณการใช้น้ำมันลดลงเนื่องจากปริมาณการผลิตลดลง

- ค่าใช้จ่ายบุคลากร มีจำนวน 6,757 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 987 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.7 ส่วนใหญ่เนื่องจากผลของโครงการร่วมใจจากองค์กรในปีก่อน และค่าล่วงเวลาลดลง

- ค่าบริการการบิน 4,192 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 963 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.7 สาเหตุหลักเนื่องจากจำนวนเที่ยวบินและผู้โดยสารลดลง

- ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน 1,746 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 1,564 ล้านบาท หรือร้อยละ 47.3 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการทำสัญญา Total Care สำหรับการซ่อมบำรุงเครื่องบิน Rolls-Royce Trent 500 และ Trent 800

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักบินและลูกเรือ 1,320 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 451 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.5 เนื่องจากจำนวนเที่ยวบินลดลง และลดจำนวนวันพักค้างคืนของนักบินและลูกเรือตามมาตรการควบคุมและบริหารค่าใช้จ่ายเพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ต่างๆ ต่อเนื่องจากปีก่อน

- ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่ 415 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนถึง 757 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.6 สาเหตุหลักเนื่องจากเครื่องบินเช่าลดลง 5 ลำ อัตราค่าเช่าเครื่องบินที่ต่อสัญญา 3 ลำลดลง และการยกเลิกการเช่าพื้นที่ระวางบรรทุกสินค้า

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและโฆษณา 1,400 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 418 ล้านบาท หรือร้อยละ 23 ส่วนใหญ่เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายลดลงตามยอดขาย

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากการควบคุมและบริหารจัดการค่าใช้จ่ายเพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องจากปีก่อน

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 4,609 ล้านบาทซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการปรับยอดเงินกู้คงเหลือสกุลยูโร และเยน เป็นเงินบาท ณ วันสิ้นงวด

ต้นทุนทางการเงิน มีจำนวน 1,449 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 71 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.2 สาเหตุหลักเนื่องจากหนี้สินเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ ณ วันสิ้นงวดเดียวกันของปีก่อน

2. ฐานะทางการเงินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สินทรัพย์ ณ วันสิ้นไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 (31 มีนาคม 2552) บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมมูลค่าทั้งสิ้น 260,351 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 817 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.3 ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 16.4 และ 83.6 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ โดยมีองค์ประกอบของสินทรัพย์ดังนี้

	31 มีนาคม 2552		31 ธันวาคม 2551	
	ล้านบาท	% ของสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	% ของสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	42,773	16.4	42,118	16.2
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	207,400	79.7	207,064	79.8
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	10,178	3.9	10,352	4.0

สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น 655 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.6 เนื่องจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ เพิ่มขึ้น 336 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.2 สาเหตุสำคัญเนื่องจากการจ่ายเงินล่วงหน้าค่าเครื่องบิน A380-800 และ A330-300 และเครื่องบิน และ การซื้อคืนเครื่องบินเช่าดำเนินงาน B777-200 1 ลำ ส่วนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ลดลง 174 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.7 ส่วนใหญ่เนื่องจากภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลดลง

หนี้สิน ณ วันสิ้นไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 (31 มีนาคม 2552) บริษัทฯ มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 206,582 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 7,070 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.3 โดยมีองค์ประกอบของหนี้สินดังนี้

	31 มีนาคม 2552		31 ธันวาคม 2551	
	ล้านบาท	% ของหนี้สินรวม	ล้านบาท	% ของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี)	71,217	34.5	79,307	37.1
หนี้สินระยะยาว	126,672	61.3	125,693	58.8
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	8,693	4.2	8,652	4.1

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี) ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 8,090 ล้านบาทหรือร้อยละ 10.2 สาเหตุหลักเนื่องจากรายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ และค่าใช้จ่ายจ่ายลดลง

หนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 มีจำนวนทั้งสิ้น 126,672 ล้านบาทซึ่งรวมหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 19,457 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 979 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.8 โดยมีหุ้นกู้เพิ่มขึ้น 4,790 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น 2,256 ล้านบาท ส่วนหนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน และตั๋วสัญญาใช้เงิน ลดลง 5,842 ล้านบาท และ 225 ล้านบาท ตามลำดับ

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วยเงินกองทุนบำเหน็จพนักงาน และประมาณการหนี้สินระยะยาวมีจำนวนใกล้เคียงกับปีก่อน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นงวดไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2552 ส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวน 53,769 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 7,887 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.2 เนื่องจากมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Interest Bearing Debt to Equity) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 เท่ากับ 2.77 เท่า ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ซึ่งเท่ากับ 3.21 เท่า

สภาพคล่องทางการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 10,028 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันต้นงวด (1 มกราคม 2552) จำนวน 2,534 ล้านบาท โดยสรุปเงินสดสุทธิที่ได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- เงินสดสุทธิที่ได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 3,150 ล้านบาท
- เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 4,816 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน A380-800 และ A330-300 และเครื่องบิน และซื้อคืนเครื่องบินเช่าดำเนินงาน B777-200
- เงินสดสุทธิที่ได้มาในกิจกรรมจัดหาเงิน 4,301 ล้านบาท เป็นเงินสดรับจากหุ้นกู้ 4,790 ล้านบาท และเงินสดรับจากเงินกู้ระยะสั้นสุทธิ 915 ล้านบาท โดยมีการชำระคืนเงินกู้ระยะยาวสุทธิ 280 ล้านบาท ชำระคืนตั๋วสัญญาใช้เงินและจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 225 ล้านบาท และ 899 ล้านบาท ตามลำดับ

บริษัทฯ ได้จัดทำแผนฟื้นฟูธุรกิจระยะเร่งด่วนเพื่อกำหนดแผนแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ และดูแลสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทฯ สำหรับปี 2552 โดยการรักษาและเพิ่มคุณภาพรายได้ การควบคุมค่าใช้จ่าย และการลงทุน และการดูแลสภาพคล่องทางการเงิน รวมทั้งเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและการปรับปรุงธุรกิจสำหรับปี 2553-2554 เพื่อให้บริษัทฯ มีการเติบโตอย่างมั่นคงและมีคุณภาพ (Sustainable & Quality Growth) ทั้งในเชิงธุรกิจและฐานะทางการเงิน ซึ่งจะจัดทำในระยะต่อไป

แผนฟื้นฟูธุรกิจระยะเร่งด่วนดังกล่าวได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 และได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการบริหารแผนฟื้นฟูธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัทฯ และได้นำเสนอต่อกระทรวงคมนาคมและกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 1 เม.ย.52
